

Programozási nyelvek – Java

Öröklődés

Kozsik Tamás

ELTE Eötvös Loránd Tudományegyetem

Öröklődés (inheritance)

```
class A extends B { ... }
```

- Egy típust egy másik típusból származtatunk
 - Csak a különbségeket kell megadni: $A \Delta B$
 - Újrafelhasználás

Öröklődés (inheritance)

```
class A extends B { ... }
```

- Egy típust egy másik típusból származtatunk
 - Csak a különbségeket kell megadni: $A \Delta B$
 - Újrafelhasználás
- Itt: az A a gyermekosztálya a B szülőosztálynak
 - child class
 - parent class

Öröklődés (inheritance)

```
class A extends B { ... }
```

- Egy típust egy másik típusból származtatunk
 - Csak a különbségeket kell megadni: $A \Delta B$
 - Újrafelhasználás
- Itt: az A a gyermekosztálya a B szülőosztálynak
 - child class
 - parent class
- Transzitivitás: leszármazott osztály – ősosztály
 - alosztály: subclass, derived class
 - bázisosztály: super class, base class

Öröklődés (inheritance)

```
class A extends B { ... }
```

- Egy típust egy másik típusból származtatunk
 - Csak a különbségeket kell megadni: $A \Delta B$
 - Újrafelhasználás
- Itt: az A a gyermekosztálya a B szülőosztálynak
 - child class
 - parent class
- Transzitivitás: leszármazott osztály – ősosztály
 - alosztály: subclass, derived class
 - bázisosztály: super class, base class
- Körkörösség kizárva!

Példa öröklődésre

```
public class Time {  
    private int hour, minute;    // initialized to 00:00  
    public int getHour(){ ... }  
    public int getMinute(){ ... }  
    public void setHour( int hour ){ ... }  
    public void setMinute( int minute ){ ... }  
    public void aMinutePassed(){ ... }  
}
```


Példa öröklődésre

```
public class Time {  
    private int hour, minute;    // initialized to 00:00  
    public int getHour(){ ... }  
    public int getMinute(){ ... }  
    public void setHour( int hour ){ ... }  
    public void setMinute( int minute ){ ... }  
    public void aMinutePassed(){ ... }  
}
```

```
public class ExactTime extends Time {  
    private int second;          // initialized to 00  
    public int getSecond(){ ... }  
    public void setSecond( int second ){ ... }  
    public boolean earlierThan( ExactTime that ){ ... }  
}
```

Implicit szülőosztály

```
public class Time extends java.lang.Object {  
    private int hour, minute;    // initialized to 00:00  
    public int getHour(){ ... }  
    public int getMinute(){ ... }  
    public void setHour( int hour ){ ... }  
    public void setMinute( int minute ){ ... }  
    public void aMinutePassed(){ ... }  
}
```

```
public class ExactTime extends Time {  
    private int second;    // initialized to 00  
    public int getSecond(){ ... }  
    public void setSecond( int second ){ ... }  
    public boolean earlierThan( ExactTime that ){ ... }  
}
```


java.lang.Object

Minden osztály belőle származik, kivéve önmagát!

```
package java.lang;
public class Object {
    public Object(){ ... }
    public String toString(){ ... }
    public int hashCode(){ ... }
    public boolean equals( Object that ){ ... }
    ...
}
```


1 Konstruktorok

2 Felüldefiniálás

A konstruktorok függetlenek az öröklődéstől

```
public class Time {  
    private int hour, minute;  
    public Time( int hour, int minute ){  
        if( hour < 0 || hour > 23 || minute < 0 || minute > 59 )  
            throw new IllegalArgumentException();  
        this.hour = hour;  
        this.minute = minute;  
    }  
    ...  
}
```


A konstruktorok függetlenek az öröklődéstől

```
public class Time {  
    private int hour, minute;  
    public Time( int hour, int minute ){  
        if( hour < 0 || hour > 23 || minute < 0 || minute > 59 )  
            throw new IllegalArgumentException();  
        this.hour = hour;  
        this.minute = minute;  
    }  
    ...  
}
```

```
public class ExactTime extends Time {  
    private int second;
```

A konstruktorok függetlenek az öröklődéstől

```
public class Time {  
    private int hour, minute;  
    public Time( int hour, int minute ){  
        if( hour < 0 || hour > 23 || minute < 0 || minute > 59 )  
            throw new IllegalArgumentException();  
        this.hour = hour;  
        this.minute = minute;  
    }  
    ...  
}
```

```
public class ExactTime extends Time {  
    private int second;  
  
    public ExactTime( int hour, int minute, int second ){ ? }  
}
```

A gyermekosztályba is kell konstruktort írni!

```
public class Time {  
    private int hour, minute;  
    public Time( int hour, int minute ){ ... }  
    ...  
}
```


A gyermekosztályba is kell konstruktort írni!

```
public class Time {  
    private int hour, minute;  
    public Time( int hour, int minute ){ ... }  
    ...  
}
```

```
public class ExactTime extends Time {  
    private int second;  
    public ExactTime( int hour, int minute, int second ){
```

A gyermekosztályba is kell konstruktort írni!

```
public class Time {  
    private int hour, minute;  
    public Time( int hour, int minute ){ ... }  
    ...  
}
```

```
public class ExactTime extends Time {  
    private int second;  
    public ExactTime( int hour, int minute, int second ){  
        super(hour,minute ); // meghívandó a szülő konstruktora  
        if( second < 0 || second > 59 )  
            throw new IllegalArgumentException();  
        this.second = second;  
    }  
}
```


super(...)-konstruktorhívás

- Szülőosztály valamelyik konstruktora
- Megörökölt tagok inicializálása
- Legelső utasítás kell legyen

super(...)-konstruktorhívás

- Szülőosztály valamelyik konstruktora
- Megörökölt tagok inicializálása
- Legelső utasítás kell legyen

Hibás!!!

```
public class ExactTime extends Time {  
    private int second;  
    public ExactTime( int hour, int minute, int second ){  
        if( second < 0 || second > 59 )  
            throw new IllegalArgumentException();  
        super(hour,minute );  
        this.second = second;  
    }  
}
```

Miért helyes? Hiányzik a super?!

```
public class Time extends Object {  
    private int hour, minute;  
    public Time( int hour, int minute ){  
        if( hour < 0 || hour > 23 || minute < 0 || minute > 59 )  
            throw new IllegalArgumentException();  
        this.hour = hour;  
        this.minute = minute;  
    }  
    ...  
}
```


Implicit super()-hívás

```
public class Time extends Object {  
    private int hour, minute;  
    public Time( int hour, int minute ){  
        super();  
        if( hour < 0 || hour > 23 || minute < 0 || minute > 59 )  
            throw new IllegalArgumentException();  
        this.hour = hour;  
        this.minute = minute;  
    }  
    ...  
}
```

```
package java.lang;  
public class Object {  
    public Object(){ ... }  
    ...  
}
```

Implicit szülőosztály, implicit konstruktor, implicit super

```
class A {}
```


Implicit szülőosztály, implicit konstruktor, implicit super

```
class A {}
```

```
class A extends java.lang.Object {  
    A(){  
        super();  
    }  
}
```


Konstruktorok egy osztályban

- Egy vagy több explicit konstruktor
- Alapértelmezett konstruktor

Konstruktor törzse

Első utasítás

- Explicit this-hívás
- Explicit super-hívás
- Implicit (generálódó) `super()`-hívás (no-arg!)

Többi utasítás

Nem lehet `this-` vagy `super-`hívás!

Érdekes hiba

Ártatlannak tűnik

```
class Base {  
    Base( int n ){}  
}  
  
class Sub extends Base {}
```


Érdekes hiba

Ártatlannak tűnik

```
class Base {
    Base( int n ){}
}

class Sub extends Base {}
```

Jelentése

```
class Base extends Object {
    Base( int n ){
        super();
    }
}

class Sub extends Base {
    Sub(){ super(); }
}
```


Outline

1 Konstruktorok

2 Felüldefiniálás

Öröklődéssel definiált osztály

- A szülőosztály tagjai átöröklődnek
- Újabb tagokkal bővíthető (Java: `extends`)
- Megörökölt példánymetódusok újradefiniálhatók
 - ... és újradeklarálhatók

Példánymetódus felüldefiniálása

újradefiniálás, redefinition, overriding

```
package java.lang;  
public class Object {  
    ...  
    public String toString(){ ... }    // java.lang.Object@4f324b5c  
}
```


Példánymetódus felüldefiniálása

újradefiniálás, redefinition, overriding

```
package java.lang;
public class Object {
    ...
    public String toString(){ ... }    // java.lang.Object@4f324b5c
}
```

```
public class Time {
    ...
    public String toString(){
        return hour + ":" + minute;    // 8:5
    }
}
```


Picit ügyesebben

újradefiniálás, redefinition, overriding

```
package java.lang;
public class Object {
    ...
    public String toString(){ ... }    // java.lang.Object@4f324b5c
}
```

```
public class Time {
    ...
    public String toString(){          // 8:05
        return String.format("%1$d:%2$02d", hour, minute);
    }
}
```


Opcionális @Override annotációval

újradefiniálás, redefinition, overriding

```
package java.lang;
public class Object {
    ...
    public String toString(){ ... }    // java.lang.Object@4f324b5c
}
```

```
public class Time {
    ...
    @Override public String toString(){           // 8:05
        return String.format("%1$d:%2$02d", hour, minute);
    }
}
```


super.toString() hívása

```
package java.lang;                                // java.lang.Object@4f324b5c
public class Object { ... public String toString(){ ... } ... }
```

```
public class Time {
    ...
    @Override public String toString(){           // 8:05
        return String.format("%1$d:%2$02d", hour, minute);
    }
}
```

```
public class ExactTime extends Time {
    ...
    @Override public String toString(){           // 8:05:17
        return super.toString() + String.format(":%1$02d", second);
    }
}
```

Túlterhelés és felüldefiniálás

```
package java.lang;

public final class Integer extends Number {
    ...
    public static      int parseInt( String str )      { ... }
    ...
    public @Override String toString()                  { ... }
    public static      String toString( int i )          { ... }
    public static      String toString( int i, int radix ) { ... }
    ...
}
```


Különbségtétel

Túlterhelés

- Ugyanazzal a névvel, különböző paraméterezéssel
- Megörökölt és bevezetett műveletek között
- Fordító választ az aktuális paraméterlista szerint

Felüldefiniálás

- Bázisosztályban adott műveletre
- Ugyanazzal a névvel és paraméterezéssel
 - Ugyanaz a metódus
 - Egy példánymetódusnak lehet több implementációja
- Futás közben választódik ki a „legspeciálisabb” implementáció

Statikus és dinamikus kiválasztódás

System.out

```
public void println(    int value ){ ... }  
public void println( Object value ){ ... }    // value.toString()  
...
```

```
System.out.println( 7 );                // 7  
System.out.println( "Samurai" );        // Samurai  
System.out.println( new Time(21,30) );   // 21:30
```

